

การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้งานทอเสื่อจากต้นกก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

DEVELOPMENT OF THE LEARNING HANDOUT FOR
MAT WEAVING WORK REED PLANTS

ผู้วิจัย: พรอุดม ศรีผดุง

สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง การทอเสื่อจากต้นกก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ทักษะทอเสื่อ โดยเอกสารประกอบ การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง การทอเสื่อ จากต้นกก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะเดา (สามัคคีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวนนักเรียน 27 คน โดยแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่เอกสารประกอบการเรียนรู้ งานทอเสื่อจากต้นกก แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา (Cippa Model) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพื้นฐานการคำนวณหาประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ การหาค่าคำนวณเที่ยงตรง การหาค่าความยากของทดสอบรายข้อ การหาค่าที่คาดว่าจะได้อ่านจำแนก ของแบบทดสอบรายข้อ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ประสิทธิภาพของ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่อง การทอเสื่อจากต้นกก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คาดว่าจะได้ทราบคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมและจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ทักษะทอเสื่อ โดยเอกสารประกอบ การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนคาดว่าจะได้ทราบคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และจำนวนนักเรียนมีคะแนนร้อยละ 80

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่อง การทอเสื่อจากต้นกก คาดว่ามีนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80 และจำนวนนักเรียนที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

4. นักเรียนสร้างผลิตภัณฑ์จากต้นกก และมีรายได้เพิ่มขึ้น คาดว่านักเรียนรู้จักออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นการเพิ่มมูลค่าต้นกก เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการจำหน่ายทำให้นักเรียนมีรายได้

คำสำคัญ: เอกสารประกอบการเรียนรู้งานทอเสื่อจากต้นกก

ABSTRACT

The objective of this research were to: 1. development about package learning through Handout for mat weaving work using Reed plants of Technology in prathom 6 students for achievement 80/80, 2. To compare achievement of mat weaving work using reed plants skill by package prathom 6 students before and after learning. 3. To study satisfaction of students which activities technology learning in pratomsuksa 6 students. This research sample was in pratomsuksa 6 students Sadao (samakkee)school Buriram Educational service Area office 3, selected through the purposive sampling technique in first semester of the academic 2009. The experimental instrument were learning Handout for Mat Weaving, work using Reed plants lesson plans through Cippa Model, satisfaction test. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t – test dependent sample. The expected were as follows:

1. To development assistant of package learning about Handout for mat weaving work using Reed plants in prathom 6 student expected average 80 percentage

2. Achievement of learning Handout for mat weaving Work usig Reed Skill through Technology of prathom 6 student after and before expected average of scores after learning higher Than before learning Score of students 80 percentage.

3. Students that practices with activities learning through package learning about plants expected satisfaction students in high level (80 percentage)and satisfaction students is high and the most level.

4. Students can build product from Reed plants and sell more, students can design product. Product will be expensive for students.

Keyword: Package learning through Handout for mat weaving work using plants

บทนำ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานที่ถูกต้องเหมาะสมคุ้มค่าและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ตลอดจน มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐานได้แก่ความซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ตามพระราชเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นหนึ่งในหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลักสูตรที่ เน้นการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จในการเรียน กำหนดให้การจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามแนวทางที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริง ในทุก ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีซึ่ง มุ่งเน้นความสำคัญในการปฏิบัติจริง โดยให้ฝึก ให้คิด ให้ศึกษาด้วยตนเอง เน้นกระบวนการทำงาน รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนคนไทย โดยทั่วถึงเพื่อยกระดับคุณภาพของคนไทยให้สูงขึ้น เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม มีความสามารถในการประกอบอาชีพสามารถปรับตัวให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลง สามารถพึ่งตนเองได้ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมไทยและโลกได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษา จำเป็นต้องเตรียมคนให้มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม (พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร. 2541 : 6 – 10) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการศึกษาจะต้องร่วมมือสร้างสรรค์ สิ่งนั้นให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง โดยหลักสูตรในปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ให้ประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ (นิคม ชมภูหลง. 2545 : 84) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักการที่สำคัญและมีแนวคิดใหม่ในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยพร้อมๆ ไปด้วยความรู้อันเป็นสากลตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง แนวคิดใหม่ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาคือให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคลและองค์กรต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545 : 51)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายต้องคำนึงถึง นำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์ พัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิด และกระบวนการวิทยาศาสตร์ ไปสอดแทรกกับการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยปลูกฝังค่านิยมความเชื่อถือที่ถูกต้อง ความตระหนักเห็นคุณค่า และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งที่เป็นวิทยากร เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การพึ่งพาตนเอง การสร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพในท้องถิ่น ของตนเอง อีกทั้งเป็นการสร้างความรัก ความผูกพันในท้องถิ่น และละทิ้งถิ่นเดิมคงจะลดน้อยลง (กรมวิชาการ. 2545 : 22)

ดังนั้นการจัดการศึกษา ต้องคำนึงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนโดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนในท้องถิ่น เศรษฐกิจของชุมชน เน้นผู้เรียนให้รู้จักตนเองรู้จักชุมชนที่อาศัยอยู่ มีความรู้สึกสัมพันธ์กับชุมชน ตลอดจนเกิดกระบวนการทักษะ ความรู้ ค่านิยม จริยธรรม เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ระดับสูงต่อไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537 : 802)
นักเรียนที่มีคุณภาพ ต้องได้รับการพัฒนา คุณลักษณะที่เหมาะสมอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และคุณธรรมจริยธรรม จากคุณลักษณะดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานนักเรียน ในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้ (มาตรฐานโรงเรียน, 2541 : 14)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สนองกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ไปเป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็น

สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กรมวิชาการ. 2545) กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ และเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม
 คุ่มค่า และมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่
 มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม
 และค่านิยมที่เป็นพื้นฐานได้แก่ความซื่อสัตย์ อดทน อันจะนำไปสู่การทำให้ผู้เรียน
 สามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองได้ ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถ
 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ร่วมมือแข่งขัน ในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย (หลักสูตร
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, 2545)

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของ
 ผู้เรียนชุมชนและสนอง นโยบาย ของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึง
 สนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ
 เทคโนโลยี เรื่อง ทอเสื่อ งานจักสานจากต้นกก จากระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านสะเดา
 (สามัคคีวิทยา) ซึ่งน่าจะส่งผลให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญ ของอาชีพในท้องถิ่น
 พื้นฟูและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาไทย ไม่ให้สูญหายไปจากสังคม ส่งเสริม
 ให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานให้ทันสมัยแปลกใหม่ ให้มีคุณค่าเพิ่มจากเดิม
 ช่วยเหลือผู้ประกอบการในเวลาว่าง มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาชีพ มีทักษะในการทำงาน
 ซึ่งจะให้ผู้เรียนช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ สภาพของชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนบ้าน
 สะเดา (สามัคคีวิทยา) ซึ่งมี 5 หมู่บ้าน ห่างจากตัวอำเภอนางรอง 7 กิโลเมตร ลักษณะภูมิ
 ประเทศเป็นพื้นที่ราบ มี ห้วย หนอง คลอง อาชีพทำนา และในทุ่งนา ถึงฤดูทำนา เมื่อ
 ปลูกข้าวเสร็จในทุ่งนาจะมีต้นกกเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เมื่อเกิดขึ้นสังเกตดอกมีสีขาวนวล
 สามารถเก็บนำมาทอเสื่อ หรือทำผลิตภัณฑ์ อื่นได้อีกหลายอย่างเช่นกลองไล่ กระดาษ
 เช็ดหน้า ที่รองแก้ว ฯลฯ ส่งผลให้ท้องถิ่นใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ มีของใช้ไม่ต้องซื้อ
 พัฒนาผลงานได้ดี สามารถยึดเป็นอาชีพได้ งานผลิตภัณฑ์ ทอเสื่อ จักสาน และลายสาน
 จากการสำรวจโดยทำแบบสำรวจปรากฏว่านักเรียนส่วนมากไม่สนใจงานที่ทำด้วยมือ ไม่รู้
 คุณค่าทำงานของตนเอง ไม่ศรัทธา ภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกไม่นานคงสูญหายไปตาม
 กาลเวลา ดังนั้นจึงควรได้รับการพัฒนา ส่งเสริม และอนุรักษ์ไว้ เป็นการเชื่อมโยงความรู้
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้ใหม่ เป็นสากล เป็นการส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น ของผู้เรียนเพื่อ
 การดำรงชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ค้นคว้า
 เกี่ยวกับการฝึกทักษะ หรือ เอกสารประกอบการเรียนรู้ รวมทั้งความหมายความสำคัญ ถือเป็น
 เป็นสื่อประสม ที่มีบทเรียน สอนเนื้อหาและแบบฝึกในชุดเดียวกัน สำหรับให้นักเรียนปฏิบัติ

โดยเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยระดับชั้นความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน มีความทันสมัย สดวกงาม เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ที่สำคัญนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้ศึกษา ค้นคว้าในฐานะ เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงสนใจ กับนักเรียนที่จะพัฒนา เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ทอเสื้อ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ นักเรียน เรียนรู้วิธีคิดออกแบบ และลายสานได้เอง แล้วนำมาตกแต่งเพิ่มมูลค่ากับชิ้นงาน ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ผู้ศึกษา ค้นคว้าได้เลือกใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ทอเสื้อ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกระบวนการมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ จนเกิดทักษะ (สุวิทย์ คำมูล. 2546 : 110) มีขั้นตอนประกอบด้วย การสังเกตรับรู้ ทำตามแบบ ทำเองโดยไม่มีแบบ และฝึกให้ชำนาญ ครูได้สนทนา และสัมภาษณ์นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 27 คน พบว่านักเรียนชอบซื้อสิ่งของสำเร็จรูป ไม่ชอบงานที่ใช้มือทำ และสังเกตพฤติกรรม การทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ขาดจิตสำนึก และลักษณะที่ดีในการทำงาน

จากปัญหาดังกล่าว สถานศึกษาแก้ปัญหา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการในการทำงาน การฝึกทักษะปฏิบัติกิจกรรมเน้นการเรียนรู้ ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิต การทำงาน การเลือกประกอบอาชีพ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และทักษะในการทำงาน การวางแผนและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การแสวงหาความรู้ในการพัฒนางานและการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการเรียนรู้วิธีการทำงานตามหลักการ ทฤษฎีและขั้นตอนการทำงานอย่างถูกวิธี เห็นคุณค่า ความสำคัญของงานและการประกอบอาชีพที่สุจริต รับผิดชอบซื้อสัตย์ต่อตนเองและสังคม รวมทั้งการจัดสรรใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างคุ้มค่า และกิจกรรมเน้นกระบวนการฝึกทักษะปฏิบัติเพื่อปลูกฝังค่านิยม ในการทำงานการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ปัญหางาน ให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ตลอดชีวิต เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่แนวทางการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของผู้เรียน

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการใช้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ของตนเอง ให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ค้นคว้า เกี่ยวกับ เอกสารประกอบ การเรียนรู้ หรือแบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนจะได้นำความรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน มีความรู้ในการทอเสื้อลายต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพกระบวนการในการทำงาน การฝึกทักษะปฏิบัติ จนเกิดทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิต การทำงาน การเลือกประกอบอาชีพ เพิ่ม

รายได้ให้กับตนเอง พึ่งตนเองได้ รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่กับสังคมและท้องถิ่นตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง การทอเสื่อจากต้นกก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ทักษะทอเสื่อ โดยเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่อง การทอเสื่อ จากต้นกก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. นักเรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์จากต้นกกให้มีมูลค่าเพิ่ม และนักเรียนมีรายได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากต้นกก

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนในกลุ่มนางรอง 4 อำเภอ นางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด บุรีรัมย์ จำนวน 230 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะเดา (สามัคคีวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด บุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 27 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การทอเสื่อจากต้นกก โดยการสร้างเอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.1 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความพึงพอใจของนักเรียน และออกแบบผลิตภัณฑ์จากต้นกก

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2552

ถึงเดือน ตุลาคม 2552 คิดเป็นเวลาจำนวน 40 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

4. สารระการเรียนรู้ กลุ่มสารระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

5.1 เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสารระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี เรื่อง การทอเสื้อจากต้นกก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11 เรื่อง

5.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสารระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การทอเสื้อจากต้นกก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสารระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทอเสื้อจากต้นกก ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ชั้นเตรียมการ สร้างเอกสารประกอบการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่ม สารระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่อง การทอเสื้อ จากต้นกก

นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่อง การทอเสื้อ จากต้นกก นักเรียนทำ แบบทดสอบก่อนเรียน และตรวจคำตอบ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตามลำดับตั้งแต่หน้าแรกถึง หน้าสุดท้ายศึกษาใบงาน มีคำสั่งหรือกิจกรรมใด ๆ ปฏิบัติกิจกรรม เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหา จนครบทุกเรื่องแล้วให้นักเรียน ทำแบบทดสอบหลัง เรียน

6.2 หลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลงเก็บรวบรวมบันทึกผลการตอบ คำถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยจำนวนนักเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์

6.3 เมื่อจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลงให้นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง จัดทำแบบสอบถาม ความพึงพอใจ ที่ได้รับการพัฒนาการทอเสื้อจากต้นกกโดยใช้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ และเก็บรวบรวมข้อมูล ระดับ ไว้เพื่อ ใช้ในการวิเคราะห์จำนวนนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา (Cippa Model) ใช้ เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ และ แบบสอบถามความพึงพอใจสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพื้นฐานการคำนวณหาประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การคำนวณหาประสิทธิภาพ

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

- 1.2 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)
 - 2.2 การหาค่าความยากของทดสอบรายข้อ
 - 2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ
 - 2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เอกสารประกอบการ เรียนรู้เรื่อง การทอเสื้อจากต้นกกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คาดว่าจะได้ทราบคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมและจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ทักษะทอเสื้อ โดยเอกสารประกอบ การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนคาดว่าจะได้ทราบคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และจำนวนนักเรียนมีคะแนนร้อยละ 80
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเอกสารประกอบการ เรียนรู้เรื่อง การทอเสื้อ จากต้นกก คาดว่ามีนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 80 และจำนวนนักเรียนที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด
4. นักเรียนสร้างผลิตภัณฑ์จากต้นกก และมีรายได้เพิ่มขึ้น คาดว่านักเรียนรู้จัก ออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นการเพิ่มมูลค่าต้นกก เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาทำให้นักเรียนมีรายได้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.**

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.ก

_____. **การเขียนแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น.**

กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2545. ข

_____. **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ**

เทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

กิตติพิศ ศรีสุตร (2538) **การนำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ตาม**

หลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) วิทยานิพนธ์ปริญญา

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____ . **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

นิคม ชมภูหลง. **วิธีและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร และการจัดทำสถานศึกษา.**

มหาสารคาม อภิชาติการพิมพ์, 2545.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
2545.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.

_____ . **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

_____ . **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2546.

ถวัลย์ มาศจรัส. **การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทาน เศรษฐกิจพอเพียง.**

กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่, 2550 ศึกษา ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมนึก ภักฤษณี. **การวัดผลการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช
2541.**

สำลี รักสุทธี. (2547) **แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนา.

ล้วน สวยยศ และอังคณา สวยยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ม.ป.ป.

สุวิทย์ คำมูล. (2545) **19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.** พิมพ์ครั้งที่
5 กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ภาพพิมพ์ กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการ
สอนระดับประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

นิคม ชมภูหลง. **วิธีและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร และการจัดทำสถานศึกษา.**

มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2545.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

พยุงค์ศักดิ์ จันทร์สุรินทร์. “ทางเลือกใหม่ของการนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
,” วารสารวิชาการ. 1(8) : 2-12 ; สิงหาคม, 2542

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2541.

สมนึก ภัทธิยธนี. การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุคนธ์ สินธพานนท์. นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 2 พิมพ์ที่ห้องหุ่นส่วนจำกัด 91119 เทคนิคพรินติ้ง.

อบเชย แก้วสุข.(2543) รายงานผลการดำเนินงานประชุมปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเผยแพร่ ความรู้ของสื่อมวลชน. อุบลราชธานี: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

วิโรชา ปาชะรัตน์.(2543). ศึกษาระดับและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชา):มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ทองพันธ์ นาสมบัติ. (2546) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี(งานประดิษฐ์) เรื่องการสานกระติบข้าวจากต้นกก : กรณีศึกษาโรงเรียนสำราญประภาศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น